

ප්‍රයතාවතාව

" ශ්‍රී ලංකාවේ බදු ව්‍යුහය සහ එහි නිශ්චායනයන් " නම් වූ මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධය රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යා දර්ශනපති උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන්නකි .

ආර්ථික වර්ධනය, මිල ස්ථායීකරණය, ආදායම් ප්‍රතිව්‍යාප්තිය වැනි සාර්ව ආර්ථික අරමුණු ඉටු කර ගැනීමේ වස් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය කාර්යක්ෂම ව භාවිත කිරීමට රටක රාජ්‍ය බලධාරීන් විසින් උත්සාහ දරනු ලැබේ . මෙම රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය තුළ ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්තිමය උපකරණයක් බවට බදුකරණය පත් ව ඇති අතර වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු සංවර්ධනය වන බොහෝ රටවල් විසින් ඉහත සාර්ව ආර්ථික අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා බදුකරණය මත වැඩි බර තැබීමක් නොව ඇති බවක් පෙනී යයි .

බදුකරණයේ ප්‍රධාන අරමුණක් වනුයේ, රාජ්‍ය විද්‍යුත් මූල්‍යකරණය කිරීමට සමත් වන සේ රජයේ අධිකාරය වර්ධනය කර ගැනීම යි . විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය විද්‍යුත් ඉහළ යාමේ සන්දර්භය තුළ වැඩි ආදායම් ඵලදායීතාවක් ලබා දෙන සේ බදු ව්‍යුහය සකස් වී තිබීම මූලික අවශ්‍යතාවක් වී ඇත .

රටක බදු මට්ටම සහ බදු ව්‍යුහයේ වෙනස් වීම සම්බන්ධයෙන් හේතු දැක්වීමට යාමේ දී මෑත කාලීන ව විවිධ අදහස් පල වී ඇත . විශේෂයෙන් රටකට උචිත බදු ව්‍යුහයක් තේරීම, ආර්ථික සහ දේශපාලනික ක්ෂේත්‍රයන් හි සංකීර්ණ ගැටලුවක් බවට පත් වී ඇත . බොහෝ දුරට සංවර්ධනය වන රටවල බදු ව්‍යුහයන් තුළ ඤාණ බදු සහ වතු බදු අතර සමානුපාතික සම්බන්ධය තීරණය වීමේ දී ආර්ථික නිශ්චායනයන් වඩා වැදගත් වන බව අවධාරණය කිරීමට ගනු ලැබූ උත්සාහයන් කිහිපයක් මෙහි දී වැදගත් නොව සැලකිය හැකිය .

සමස්තයක් ලෙස 1960 - 1990 කාලය තුළ මෙරට බදු මට්ටමේ සහ බදු ව්‍යුහයේ ඇති වූ වෙනස්කම් මෙම අධ්‍යයනය මගින් පරීක්ෂා කරන්නට වූ අතර විශේෂයෙන් 1970 - 1990 කාල පරිච්ඡේදය දැඩි විලසුමට ලක් කරනු ලැබී ය. මෙම කාලය තුළදී එකිනෙකට වෙනස් වූ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තින් දෙකක් අනුගමනය කරන්නට වූ හෙයින් එය අධ්‍යයනය සඳහා වඩා යෝග්‍ය බවක් ගෙන දේ. මේ අනුව අධ්‍යයන කාල පරිච්ඡේදය 1970 - 1977 සහ 1978 - 1990 වශයෙන් ප්‍රධාන අවධීන් දෙකකට බෙදන ලදී. පළමු අවධියේ දී අභ්‍යන්තරාභිමුඛ ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගයක් සහ දෙවන අවධියේ දී බාහිරාභිමුඛ ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගයක් අනුගමනය කරන ලදී. මෙසේ වෙනස් වූ සංවර්ධන උපාය මාර්ග දෙකක් අනුගමනය කිරීමේ දී මෙරට බදු ව්‍යුහයේ අන්තර්ගතයට සහ එහි ආදායම් වලදායීතාවට ඇති කරන ලද බලපෑම පරීක්ෂා කිරීමට හැකි වීම ඉතා වැදගත් කොට සැලකිය හැකිය.

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත භාවිත කිරීමේ දී මුලුමනින් ම පාහේ ද්විතීයික දත්ත මත රඳා පැවතීමට සිදු විය. ශ්‍රී ලංකාවේ බදුකරණය පිළිබඳ ව දත්ත ලබා ගැනීමේ දී දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව යන මූලාශ්‍ර දෙක වඩාත් නැපී පෙනේ.

මෙම පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයනය සඳහා පර්යේෂණ කටයුතුවල නිරත වීමට මා හට සිදු වූයේ අධ්‍යයන නිවාඩුවකින් තොරව බව මෙහිලා සඳහන් කළ යුතුය.

පර්යේෂණ මාතෘකාව තෝරා දීමෙන් ද වරින් වර මතු වූ ගැටලු නිරාකරණය කර දීමෙන් ද නිරන්තර ව උපදෙස් සහ දිරිගැන්වීම් සැපයීමෙන් ද මෙම නිබන්ධය සඳහා උපදේශනවරයෙකු ලෙස කටයුතු කරමින් තම වටිනා කාලය සහ ශ්‍රමය නැප කිරීමෙන් රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය ඩී.අනපත්තු මහතා විසින් මා වෙත කරනු ලැබූ දැඩි අනුග්‍රහය සහ මග පෙන්වීම ප්‍රචමයෙන් ම ස්තූති පූර්වක ව සිහිපත් කළ යුතු වේ.

දෙවනුව ව අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙමින් සහ නිසි ලෙස මෙහෙයවමින් නිබන්ධය සඳහා උපදේශන වරයෙකු ලෙස කටයුතු කළ රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධාන පියසිරි විතානගේ මහතා තම වටිනා කාලය සහ ශ්‍රමය කැප නිරීමෙන් මා හට දැන් වූ නොමඳ සහයෝගය කෘතඥතා පූර්වක ව සිහි කරමි.

නිබන්ධයේ විධරණ දොස් නිවැරදි කර දෙමින් මට සහාය වූ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ශාස්ත්‍රපති පන්තික අඟුටගහ ධම්මිනිද සිමිධන්ට සහ කථිකාචාර්ය සුඟ් ප්‍රචිඤ්චා මහතාට බෙහෙවින් ස්තූති චන්ත වෙමි. තවද, මෙහි යතුරු ලියන කටයුතු කර දුන් වෙදගේ මහත්මිය සහ රූපිකා මෙනවියට ද ජායා පිටපත් ලබා ගැනීමට පහසුකම් සපයන ලද රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉතිහාස අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධාන සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය උපදේශන එස්.චාච්චගේ මහතාට ද මේ කාර්යයේ දී මා හට නන් අයුරින් උපකාර කළ එම්.පී, පීටීස් සහ නිමල් යන හිතවතුන්ට ද ස්තූති චන්ත වෙමි.